

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

The Provincial
Library

City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII. Ч. 38 (781).

ВІСНОК, 30. БЕРЕЗНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 30th, 1926.

No. 38 (781).

VOL. VIII

КИТАЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ТУАН УТІК З ПЕКИНУ ДО ТІЕН ТСІНУ.

Китайська столиця остала без президента й уряду. — Можливість зайняти Пекін армією Чан Цо-Ліна.

Шангаї, Китай, 27. березня. — Туан Чі-Джуї, тимчасовий президент Китаю, втік з Пекіну до Тіен Тсіну й оставив північний Китай без президента й кабінету.

Народна армія під команду генерала Фен Ю-Сяна все ще обороняє Пекін, однак в скорому часі можна сподіватися зайняти міста реакційними генералами на чолі з манджурським диктатором Чан Цо-Ліном.

Чан Цо-Лін каже генералові Ву Пей-Фу, свому позадумовому союзникові, щоб він заняв Пекін і утворив коаліційний уряд.

Др. В. В. Єн є найбільш правдоподібним кандидатом на прем'єра на випадок, як Ву Пей-Фу утворить коаліційне міністерство, а Велингтон Ку, бувший міністер до Великої Британії, може стати міністром закордонних справ.

Пекін, Китай, 27. березня. — Комунікація Пекіну з півднем перервана. На полудне від столиці стоїть 20,000 жовнів народної армії, щоб боронити місто перед наступаючим військом ген. Чан Цо-Ліна.

До Пекіну прибувають щодня тисячі втікачів.

АНГЛІЄЦЬ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В КАНТОНІ.

Гонг Конг, Китай, 26. березня. — Промовляючи тут вчора на зібранні загальної торговельної палати, британський губернатор Р. Е. Стобс заявив, що протибільшовицький настрій в Кантоні зростає і що є лішіше вигляди на поладження протичужинського страйку, як були колись перед тим від червня минулого року.

Губернатор сказав, що розпочнуться переговори в справі закінчення страйку.

ПАРЛЯМЕНТ В АНГЛІЇ УХВАЛИВ ЧЕМБЕРЛЕЙНОВІ ВОТУМ ДОВІРЯ.

Лондон, 24. березня. — Сер Остен Чемберлейн, британський міністер закордонних справ, дістав вчора в парламенті вотум довіри за своє становище супроти Ліги Націй на недавній конференції в Женеві.

Голосування відбулося над вивеском Лойда Джорджа, щоб зменшити видатки на міністерство закордонних справ. Внесок був рівнозначний з висловом недовіри для Чемберлейна і парламент відкинув його 325 голосами проти 136.

Закінчуючи дебату, прем'єр Баадвин заявив, що цілий кабінет має довіру для Чембер-

лейна.

Бувши прем'єри Рамсей Макдоналд і Лойд Джордж гостро атакували Чемберлейна і звинувачували на нього вину за невдачу недавньої сесії збору Ліги Націй в Женеві.

Чемберлейн вголосив у своїй обороні довіру але непереконуючу промову, в якій заперечував, що давав якнебудь приречення Польщі.

Вся лондонська преса, за винятком "Дейлі Мей", виступила сьогодні ворожо проти Чемберлейна після вголосленої ним вчора промови в парламенті.

ЗАСУД ВИБОРЧИХ УРЯДНИКІВ ЗА НАДУЖИТТЯ ПРИ ВИБОРАХ.

Едмонтон, Алта., 27. березня. — В найвищому суді в Едмонтоні суддя Айвез засудив вчора двох виборчих урядників з округу Атабаска на два роки в'язниці, подученої з тяжкою працею, за надужиття під час федеральних виборів в жовтні минулого року.

Засуджені називаються: Дж. О. Білос і Г. М. Джерер. Перший був депутат реторинг офісиром у Веніс, другий — у Фрог Лейк.

Билоса признано винним за те, що він кидав у виборчу скриньку балоти, яких не мав права туди кидати, а також писав свої ініціали на другій стороні балотів. Джерера признано винним лише за те, що він писав свої ініціали на другому боці балотів.

На розправі виявилось, що реторинг офісир у виборчому округу Атабаска, Айвез Гернон, не вмів навіть читати, до чого він сам признався.

ЛІГА НАЦІЙ ЗАПРОШУЄ РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ НА КОНФЕРЕНЦІЮ.

Женева, Швайцарія, 23. березня. — Сер Ерик Дроммонд, генеральний секретар Ліги Націй, вислав вчора в імені Ліги остаточне запрошення до радянського уряду, щоб він взяв участь в конференції роззброєння в Женеві.

Це запрошення уложив чехословацький міністер закордонних справ др. Едвард Бенеш. В ньому закликається охорону

для радянських представників, але кажуть, що радянський уряд не вдовольниться цим і не візьме участі у вступній конференції роззброєння, яка розпочнеться в Женеві 17. травня. На це вказують відомости з Москви.

Товариші! Відновляйте перредплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Франція творить союзи держав проти Німеччини

Лондон, 27. березня. — За пару тижнів Німеччина буде ізольована в Європі й обв'язана ланцюгом сильних союзів під проводом Франції та Італії. Це є вислідом недавніх переговорів, які югославський міністер закордонних справ Нічич вів у Римі й Парижі.

Сподіються, що за пару днів буде заключений союз між Францією та Югославією, подібний до союзу між Францією та Чехословаччиною.

Політика, до якої Франція постійно змагала від закінчення війни, прибирає дефінітивну форму і, піддержувана Італією, Франція сподіється, що проти-

німецький ланцюг буде закінчений угодою між Югославією а Грецією.

Бритійський уряд застановляється над тим, як зареагує на це все Німеччина. Чи вона буде пробувати злучитися з Радянським Союзом, щоб поставити опір новим союзам держав?

А якщо вона поробить такі кроки, тоді Європа знову опиниться в такому стані, як перед війною, з тим винятком, що Радянський Союз буде по стороні Німеччини, замість Франції. Скептичні дивляючись вже предсказують нову війну в Європі як неминучий наслідок спроби ізольовати Німеччину.

МАЙНЕРСЬКИЙ КАНДИДАТ СОЛЛІВАН ВИБРАНИЙ ПОСЛОМ.

Глезго, Скотландія, 27. березня. — Робітничий кандидат Джозеф Солліван зібрав виборний послом під час доповнювальних виборів, в Ботвелській дивізії Ланаркшайру. Посольське місце в тому окрузі займав попередньо робітничий посол Джан Робертсон, який помер.

Під час доповнювальних виборів було трох кандидатів. Робітничий кандидат Солліван дістав 14,830 голосів і зібрав виборний. Консервативний кандидат,

Александр М. Мекей, одержав 8,740 голосів, а ліберальний, Ернест Фонг, 1,276 голосів.

Ботвел вважається посольським мандатом майнерів і Солліван був майнерським кандидатом. З початку Независима Партія Праці не хотіла пристати на його кандидатуру й номінувала свого власного кандидата проти нього й інших кандидатів. Та пізніше воли прийшла до порозуміння з майнерами й згодилася на кандидатуру Соллівана.

ЕПІСКОПА ПРИЗНАНО ВИННИМ ЗА РОСТРАТУ ГРОШЕЙ.

Копенгага, Днаї, 23. березня. — Тут закінчився сенсаційний процес, головним героєм котрого був впливовий методистський єпископ Антін Баст. Він був признаний винним за рострату 182,000 корон (около 47,694 американських доларів), призначених на допомогу потребуючим.

Єпископ Антін Баст родився у Фінляндії. В свій час він був у Злучених Державах. В Данії

він користувався великою повагою в церковних кругах.

Довкола процесу велася запекла боротьба. Деякі впливові церковники старалися зам'янути справу й осуджували тих, що дали газетам відомости про рострату грошей єпископом.

Лише рік тому назад удалося викрити махінації єпископа. Данські атеїсти широко використали сенсаційний процес.

РІЖНІ ВІСТІ

ЗАКРИТО АДВОКАТСЬКУ ПАЛАТУ КАТАЛЬОНІ.

Мадрид, Еспанія, 23. березня. — Еспанський уряд закрив адвокатську палату в провінції Кательоні. Причиною закриття має бути те, що багато адвокатів були замішані в протидержавну змову, яку викрила поліція. Вісьмох адвокатів, що були провідниками заговору, арештовано.

Еспанський уряд заборонив також уживання кательонської мови в урядових документах за відірванням Кательоні від Еспанії сильно зростає.

НЕЩАСЛИВИ ВПАДКИ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ.

Оттава, 25-го березня. — В 1925 році на канадських залізницях було 2,713 нещасливих випадків, під час котрих 272 особи були убиті й 2,955 осіб було ранених.

Є це менше число нещасливих випадків і убитих та ранених, як було в 1924 році.

РУМУНСЬКИЙ КАБІНЕТ ЗРЕЗИГУВАВ.

Букарешт, Румунія, 27. березня. — Після прийняття парламентом нового виборчого закону, прем'єр Братіну вручив королеві Фердинандові резігнацію румунського кабінету.

Уважають, що до влади прийде націоналістична партія, яка утворить новий уряд з початком слідуючого тижня.

НЕ ХОТІВ УБИТИ НІМЕЦЬКОГО МІНІСТРА.

Прага, Чехословаччина, 22. березня. — В Адерфорті арештовано нині молодого Німця, який заявив властям, що йому поручено було убити німецького міністра внутрішніх справ Вільгельма Кільца.

Щоб уникнути виконання злочину, він утік до Чехословаччини і, боячись помсти зі сторони німецької націоналістичної організації, яка вибрала його убити міністра, звернувся до чеської поліції за охороною.

Чехословацькі власті розслідують дізнання молодого Німця.

БУРЯ НАРОБИЛА ШКОДИ В ТУРКЕСТАНІ.

Ташкент, Туркестан, 27. березня. — Туркестан навістала страшна буря з дощем, яка спричинила великі втрати в людському житті й майні. Буря позрвала залізницю, знищила сотки домів і поперервала телеграфічні й телефонні дроти. Крім цього підчас бурі загинули череди овець і худоби.

Радянська влада змобілізувала населення для направи пониження околій, а війсьсько допомагає потерпілим.

МУДЯРИ У ВІННІПЕГУ ДОБИЛИСЯ ПІДВИШКИ.

Мудяри у Вінніпегу добились від контракторів підвишки платні о 10 центів на годину. Минулого сезону вони діставали \$1.25 на годину, а тепер будуть одержувати \$1.35.

Контрактори запропонували карпентерам 10 центів підвишки, що робило би 95 центів на годину. Однак переговори між контракторами а карпентерами ще неукінчені.

ВЕЛИКА СНІГОВИЦІЯ НА ОСТРОВАХ ЯПОНІЇ.

Токіо, Японія, 27. березня. — Острови Езо й Курілес, що лежать на північ від Японії, навістала велика сніговиця і, як подають перші повідомлення, спричинила значні втрати в людському житті.

Недалеко Тешіо сніг засипав залізничний потяг, в якому було 60 пасажирів, і залізниця є забльокована на цілій території.

З острова Садо повідомляють, що там загубилося 20 рибачьких човнів і побилося, що більше як 50 рибаків втопилося.

Токіо, Японія, 26. березня. — Князь регент замінив смертний присуд, виданий вчора для Кореяці й його японської жінки за змову проти трону у 1922 році і спробу імпортувати бомби з Шангаю на доживотну в'язницю.

ПОЛІЦІЯ ЗНОВ ПОБИЛА СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ З ПАСЕЙКУ.

Ку Клакс Клен в Пасейку грозить побоями страйковим провідником, якщо вони не заберуться з міста.

Пасейк, Н. Дж., 26. березня. — Поліцейські палки знову були в русі в страйковому терені, коли 35 клифтонських поліцаїв прогнали 1,600 страйкерів з моста між Клифтоном а Пасейком назад до Пасейку. П'ятох страйкерів арештовано.

Поліцаї чекали на мості прибуття страйкерів з витягненими палками. Страйкери в Пасейку зібралися на мості поміж заборони поліції і хотіли перейти до Клифтона, щоб пикетувати там фабрики. Нікого

зі страйкерів не ушкоджено тяжко.

Пасейк, Н. Дж., 23. березня. — Пасейська поліція арештувала дві робітничі, які йшли в похід страйкерів і співали. Страйк постійно зростає.

Місцевий Ку Клакс Клен розсилав погрози до страйкових провідників. Він каже ім забитися з міста та грозить побоями на випадок, як вони не зроблять цього. Провідники страйку кажуть, що остануть в страйковому окрузі поміж тих погроз.

ЛА ФОЛЕТ І БЕРГЕР ВНЕСЛИ РЕЗОЛЮЦІЇ В СПРАВІ СТРАЙКУ.

Вашингтон, 22. березня. — Сенатор Ла Фолет і конгресмен Бергер внесли в обох палатах конгресу резолюції, в яких домагаються негайного розслідування відносин в текстильній індустрії, а зокрема причини страйку текстильних робітників в Пасейку й околій.

В резолюції Ла Фолета говориться між иншим, що на страйку є більше як 16,000 текстильних робітників і що страйк далі поширюється, бо фабриканти відмовляються платити робітникам хоч би мінімальну прожиткову платню; що санітарні відносини у фабриках жалючі і крайню небезпечні для здоров'я робітників; що міські власті надуживають своїх прав та уживають іміграційних за-

конуючих робітників.

"Тисячам американських горожан", сказано в резолюції, "відмовляється горожанських прав, загарантованих конституцією Злучених Держав, як права свободи слова, зборів і друку. Власті, що мають давати охорону й берігти закон, поповнили кількадесят брутальних нападів на мирних горожан, включаючи фабричних робітників, представників преси й місцевих купців та бізнесменів."

"Публичні урядники є на службі текстильних фабрикантів і вони нарочно не переводять в життя постанов 'стейтвних законів відносно охорони горожан'."

Резолюція конгресмена Бергера є подібного змісту.

БІЛЕ НЕВІЛЬНИЦТВО В 12 АМЕРИКАНСЬКИХ СТЕЙТАХ.

Вашингтон, 25. березня. — Не кожний знає, що в багатьох американських стейтах є білі невільнички. Про це говорить вашингтонське діточе бюро.

В 12 стейтах існує закон, який віддає в "найми" дітей безпомічних родичів або таких, що відсиджують довголітню в'язницю.

На підставі закону ці "законтрактвані" діти повинні ходити на фармах або в інших місцях, де приватні особи опікуються ними в заміну за їх працю. Речинець такого невільничого життя кінчиться з повнолітністю "законтрактваного".

Закон цей був заведений е ще за часів англійського короля Генрі III. Все-ж він остав я-

кось в силі і під крилом американської конституції.

Цих дітей експлуатують (визискують) в немилосердний спосіб і держать в тяжких умовах. А при кінці вибутого речинця цей невільнич одержує від 50 до 60 доларів нагороди за всю свою працю.

В окремих стейтах кілька разів піднімалося питання про скасування цього ганебного закону, але за кожним разом з'являлися зацікавлені експлуататори, які ставили перешкоди в скасуванню закону.

Ці невільнички дітей існує в таких стейтах: Арканзас, Іллінойс, Кензас, Меріленд, Пенсильвенія, Род Айленд, Вірджініа, Вест Вірджініа, Індіяна, Мішіген, Невада й Висканзін.

ФРАНЦІЯ МАЄ НАЙБІЛЬШУ АРМІЮ.

Лондон, 23. березня. — Під час дискусії над військовим бюджетом в британському парламенті заступник міністра війни подав дані про стан армії у Франції, Італії й Радянському Союзі.

З заяви заступника міністра виходить, що Франція має найбільш потісну армію. Французька армія числить в теперішню пору 654,000 людей, в той час як постійна армія Ра-

дянського Союзу, який має величезну територію й три рази більшу населення, що Франція, числить всього 634,000 людей.

Силу постійної італійської армії подав заступник міністра на 250 тисяч.

Оттава, 25. березня. — Статистичне бюро виказує, що на 1. березня в 5,753 канадських фірмах було зайнятих 750,695 робітників.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редація, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро-ві вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

КСЬОНДЗ, РАБІН І СТРАЙК В ПАСЕЙКУ.

В американському місті Пасейку, осередку текстильної індустрії, точиться завзята боротьба між робітниками (в текстильній індустрії працюють переважно жінки й молодь) і власниками фабрик.

Робітничі й робітничі Пасейку завзято борються. Не раз вже приходило між ними а поліцією до бійки, не одна вже робітниця лежить в шпиталі з побитою поліційним клубом головою.

Навіть кореспонденти буржуазних газет, що прийшли на демонстрацію страйкерів за сенсаційними оповіданнями для своїх газет, пішли з поробиваними головами. Навіть агенти кіно-фільмів та газетярські фотографісти тільки куски позбавили від своїх апаратів, по яких погуляв поліційний клуб.

Ось в зв'язі з тим страйком в Пасейку виступили двоє адвокатів божих справ на землі — римо-католицький ксьондз Томас Керен і жидівський рабін Вайс. Перший виступив поліційну промову у місцевій римо-католицькій церкві, а другий в Карнегі Гол, в Нью Йорку.

Ксьондз Керен п'ятував з церковного амвону провідників страйку, намагаючи їх революціонерами, що хочуть викликати страйком революцію. Видно, що закон божий, після розуміння цього ксьондза, є проти революції, є проти того, щоб всі люди були рівні, щоб кожний "в поті чола свого здобував хліб собі". Пасейські капіталісти певно не походять від Адама. Зате оті нещасні рабін, жінки, дівчата, підрусткі, що ціленими днями в душних закуренних фабриках зароблюють собі кусок хліба, що в молодих літах дівчат сухнуть — вони, після цього католицького саутга, не мають права відійти від куску хліба, який у них відірвають від рота.

Римо-католицький ксьондз нападає на тих, хто старается допомогти страйкерам і каже, що вони комуністи, революціонери, від яких треба втікати й яких треба карати.

А от рабін вже бачить "радикальних" поглядів. Це вже більш цивілізований тип представника неба на землі. Він дивиться глибше в суть пасейського страйку і п'ятує не провідників страйку, але диктатуру фабрикантів.

Тільки, не тітсеє, — він п'ятує їх у їхньому власному інтересі. Він каже, що фабриканти своєю нестакційністю доводять робітників до комунізму. А комунізм — це ж страхоття, якого боються всі нетрудящі двоногі створіння на землі.

І так — "ні єгомоцю хрестом відмахується від собак, а я піду до поліції". Або, ти католицький ксьондзе там на місці п'ятує перед релігійними робітниками провідників страйку, як революціонерів, а я буду сварили власників за те, що вони поступають нестакційно і тим спричиняються до ширення комунізму між робітниками.

Так слуги божі різних релігій борються, кожний по своєму, за капіталізм, за систему виснагу.

МОГУТНІСТЬ І ЗНАЧІННЯ ПРЕСИ.

НАВПЛИВОВИШИЙ ЧОЛОВІК В НІМЕЧЧИНІ.

Казали, що після війни "наївпливовішим" чоловіком в Німеччині був мільйонер Гуго Стінес. Він умер, а його численні багатства, цілий колосальний синдикат, проликули п'яні Доса.

Тепер "наївпливовішим" чоловіком в Німеччині є майже нікому невідомий поза кордонами Німеччини, а навіть не дуже відомий в самій Німеччині, чоловік, що називається Гугенберг. Він є головою газетярського тресту, який об'єднує 1,600 німецьких газет.

За посередництвом мільйонів примірників своїх газет, цей невідомий чоловік підкоряє собі умні мільйони німецького населення. Своїми газетами він впливає в людях свою думку, спрямовує думку мільйонів людей в бажаному йому напрямі.

Перед ним клонять свої голови президент, міністри, дипломати, до його голосу прислухаються парламенти. Бо в його руках є більша половина німецьких часописів, які коли дружились на його команду заговорять його мовою проти якоїсь справи, то проти цієї мови не встануть ніякі політики.

Мати в своєму розпорядженні 1,600 великих газет в одній державі, це значить бути президентом, диктатором держави в державі.

І таким ним в Німеччині є Гугенберг, бувший урядник в Познані.

СИЛА РАДЯНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Працюючому населенню по цей бік океану дуже мало відомо про радянську пресу, про її численність і моральну силу.

Буржуазні газети пишуть, що в Радянському Союзі нема жодної преси, що там преса тільки урядова, комуністична. Так, це правда, там преса тільки комуністична.

Але буржуазні газетарі та дипломати не кажуть, хто ту пресу будує, розповсюджує й читає. Цего вони ніколи не скажуть.

Як в буржуазних країнах преса капіталістів є найсильнішою зброєю в їх руках, могутнім засобом уловлювання мас, так в Радянському Союзі комуністична преса є найсильнішою зброєю в руках працюючих на всіх фронтах їх політичної, економічної й культурної боротьби.

В жовтні 1925 р. в 8-му річницю жовтневої революції, радянська преса С.Р.С.Р. розсодилася в перім мільйонах (8,000,000) примірників. За царських часів, перед світовою війною, коли в Росії була "воля друку", преса розсодилася в 2,100,000 примірниках.

Отже працюючі Радянського Союзу, аруйновані війною, революцією, голодом і при "неволі друку" збільшили тираж газет проти царських часів в чотири рази.

За царських часів будували, писали й читали пресу тільки

пануючі верстви та інтелігентські круги. В Радянському Союзі будують пресу, пишуть до неї, розповсюджують й читають її трудні маси.

Не тільки в бувшій царській Росії, але в кожній буржуазній країні пишуть в газетах спеціальні платні люди, редакційні та репортерські штаби, люди фахові, спеціально виховані для цього в буржуазних школах, отже вибрані одиниці.

В Радянському Союзі в газетах пишуть двіста тисяч (200,000) кореспондентів від фабричних станків, від плуга, від армії (робітники, селяни, воєводи). Двіста тисяч армія мозолить руки лише до радянських газет про свої нестакції й про свої здобутки.

Це в країні, де прокляті пам'яті царат лишні темне, недіюче населення. І що день, що година — радянська преса зростає, а разом з нею зростає й армія дописувачів — будівничих нового робітничо-селянського ладу.

ПРЕСА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Львівське "Діло" з 6. березня, 1926 р. подає "статистику" преси на Радянській Україні. Щоб показати, що Україна записана російською пресою, "Діло" свідомо промовчує найбільш поширені на Україні газети українською мовою "Радянське Село" й "Селянську Правду" й одночасно подає, що харківські "Вісті" мають тираж лише 20,000. За те "Діло" ревно перечекає невеличкі окружні газети, що виходять від 2 до 6 тисяч примірників кожної.

Ми не будемо тут перечислювати назви й скількисть примірників всіх українських газет, але наведемо коротку статистику, яка аж надто виразно говорить про розвиток українських газет на Радянській Україні.

На 1. квітня 1924 року було на Радянській Україні 24 українських газет. А на 1. листопада 1925 року було їх вже 37. На 1. квітня 1924 року розходилося на Україні газет українською мовою 90,000 примірників, а російською мовою 445,000 примірників.

А на 1. листопада, 1925 року газет українською мовою розходилося 439,140 примірників, а російською 369,250 примірників. Отже протягом півтора року українська преса зростає майже на 350,000 примірників, або в п'ять раз, а тираж російських газет знімається.

Редактори "Діла" висіпалі невеличке містечко Черкаси, на Київщині, і подали в своїй "статистичній", що черкаська газета "Шлях Революції" розсодилася в 1,700 примірниках, але думка редакторів не повернулася назад, що "Радянське Село" це в жовтні минулого року мало 86,000 перепечатників, а "Селянська Правда" 50,000. (Це обидві газети селянські.)

Розуміється, на селянське населення Радянської України це не велика шфара, але треба пам'ятати, що радянська влада тепер це вчить селян читати й писати вагазі.

Треба тут також загадати, що в 1294 році вніжжова продукція Державного Видавництва України дала 3 мільйони книжок українською мовою, а в 1925 році дала 8 мільйонів.

Цей статистичний тиражем черкаської газети не закрити. Культурне будівництво на Радянській Україні — книжки, газети, школи, театри, музеї, музичні й різні інші інститути, кінематографічна продукція, електрифікація, радіо-техніка — буйно розвивається на славу й на радість працюючим, але... але на погібель їх ворогам. Так, на погібель, бо це культура працюючої класи.

Робітник.

СМЕРТНА КАРА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ Є КЛАСОВИМ ЗАКОНОМ.

В Злучених Державах — ведеться тепер боротьба за знесення кари смерті. Кампанію за знесенням цього закону веде гурток письменників, моралістів, реформістів. За знесенням цього закону стоїть також відомий шікагоський адвокат Кларенс Даров, який в 1924 році оборонив від кари на смерті синка шікагоських мільйонерів Леба й Ліополда, яких судило за брутальне замордування "за-для пригоди" свого товариша по школі. Кларенс Даров відомий також з так званого "малючого суду" в Дантон, де він безплатно виступив в обороні науки Дарвіна про походження людини.

Даров пропонує для боротьби зі злочинцями — науку. "Для поповнення мурду існує дві причини, каже він. Мурду доконує той, якого ловлять на іншому злочині, на злодійстві; і через любов, або заздрість, що виростає з любови.

"Кара на смерть не спинить першого й нічого не спинить другого. Лише около 10 людей карають смертю річно в Злучених Державах, і відобранням життя цим кільком вбивцям цивілізації не спасуть.

"Тепер створилася організація для боротьби за знесенням закону, що карає на смерть. Я не думаю, що вона зробить поступ. Людські серця тепер дуже черстві.

"Кольє вишали людей прилюдно, щоб тисячі глядачів могли це бачити. Тепер ескізуції відбуваються майже секретно, за тюремними стінами. Це тому, що ми їх стидаемось, і знаємо, що це безкорисне.

"Якщо повнілася організація на електричному крисілі чоловіка є справою доброду для того, щоб перестерігти других перед доповненням злочину, то чому ми не вказуємо ескізуції у наших кінематографічних театрах? Це ж повинно переконати молодих людей, що їх чекає, якщо вони

стануть злочинцями. Навпаки, ми забороняємо показувати в театрах вишання чи ескізуції на електричному крисілі.

"Кольє людей карали смертю за те, що вони врили, що світ круглий. Нині, навіть фундаменталісти (що вірять в біблійні перекази про походження людини) вірять, що світ круглий. Вишання й падіння зробило малий ефект на поступ віруючих.

"На останню сотню покараних смертю в цій країні, около сорок процент були Негри і бідижки. Ми не караємо смертю тих, що рабують банки з середини, а тільки тих, що роблять це із зовні."

Таке каже про кару смерті в Злучених Державах один з найбільших кримінальних адвокатів тої країни.

Група американських видатних письменників каже, що кара на смерть є "легалізованим мордом". З другого боку цікавим є той факт, каже цій письменниці, що з якоїсь тайної причини цей закон караня смертю працює лише як "класовий закон". За останнього півстоліття не була покарано законом на смерть ні одна багата особа, або видатна соціальним положенням, чи визначна в політиці, хоч поважне число людей тої класи ставало перед судом за вбивства.

Для ліберальних письменників це може й дивно, але для працюючих це зовсім не дивно. Не дивно тому, що там, де при владі пануюча клася, вона має свої класові закони, які слугають її інтересам.

Мислі.

УКР. АКАДЕМІЯ НАУК НА ВСЕСВІТНІЙ КОНГРЕСІ АМЕРИКАНІСТІВ.

Українська Академія Наук одержала запрошення прислати своїх представників на 22. всесвітній конгрес американістів, який скликає Інститут ім. Христофора Колумба в Римі.

ВІДУКИ ПАСЕЙСЬКОГО СТРАЙКУ.

Буржуазна газета про побиття кореспондентів.

"5. березня ця газета ("Ді Нюс") надрукувала передовицю про захування пасейської поліції в її трактуванні страйкуючих текстильних робітників міста Пасейку. Ми назвали її (передовицю) "Глупі поліційні методи". В цій передовиці ми вказали, що поліція, які втворювали безпорядки на страйковому терені і їхні начальники,

чменно виступила проти сил "законности й порядку"? Справа цілком ясна. Ці розсвалювані сили "законности й порядку", в загальній метушні страйкової не розбірали хто свій, а хто чужий і звяли тай наступили на нагнітку й своїм; пошквали фотографістів і репортерів навіть "чистокровної" капіталістичної газеткі так, що вона була приневолена, хоч-не-хоч, бодай на цей раз правду сказати.

Пасейська поліція клубами розсвалюється з страйкуючими робітниками, які шийшли пікетувати фабрики, щоб не допустити до праці скєбів. Після цієї розсправи, багато робітничі опинилися в шпиталі з поробиваними головами.

які накреслили тактику, були повинні в глупоті.

"Ми бажали дати пасейській поліції бенефіт сумнівний і досі називали її лише "глупою". Тепер ясно, що вона не тільки глупа — вона є рівною брутальна."

Ось так сміливо забалакала чистокровна капіталістична газетка, призначена для подавання різких сенсаційних дурниць дивачам робітничої класи. В чім же річ? Яка муха вкусила її тепер, що вона так ось не

З цього виходить, що подібні органи слід-би частіше пошквали — тоді й робітники почувли-б з їх уст коли-ніколи правду.

Та ось послухаймо далі жалі видавцю покривджених:

"Наколи-б наші репортери і фотографісти побивали поліцію, спротивились арештуванню або поповняли якусь инше переступство права, дійсного чи уявленого, то то вони могли сподіватись — і заслугували-б — кари. А

тебі заводі, що страйкері є червоні і змагають до захоплення заводів. Рімно-ж ми не знаємо, чи то правда, що властители заводів, як то закидають страйкері, змагають нанимати своїх робітників за голодую платню й розторопувати їх залізною п'ятою. Але ми думаємо, що брутальне, звиряче обходження пасейської поліції зі страйкерами і газетярами є дуже кепською режімою для справи властителей фабрик."

НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТ.

ПІЛСУДСКИ И ПРО ПІЛСУДСКОГО.

Пілсудки, хоч відійшов вже від Державної роботи, не перестав бути темою дня для польської преси. Сам він і що тему про себе піддає різними виборками.

"Слово Польське" з 21. лютого пише, що Пілсудки нарікає на польський народ за невдячність до нього. Ось як він висловився про Польків:

"Але мало також такі обридлі спомини про безславі, труєсті і праме величезну кількість зради в тому народі, котрі то нічестемі творили тао мого щоденного життя в часі війни, що ці спомини не захоплюють зовсім до проби повторення воєнних експериментів. У моїх спомінах є тільки гіркі хвилини, які я пережив, коли мене уловлювано як репрезентанта народу — з ніяких інших причин, як через якусь пристрасть до покори і продажности так широко розповсюджені між Польками."

Так пише невдячний пепе-сєвський генерал про свій "невдячний народ".

ТАКІ САМІ ХРУНІ, ЯК І В КАНАДІ.

Українська робітничка газета "Світло", що виходить у Львові, пише з 7. березня, як щиро українські хрунівські газети "Селянський Прапор" і "Громадський Голос" та їх лідери доносять на українських робітників польської влади:

"Одні і другі вишшли з лона одної партії, одні і другі безбрежності їх політичних засад. Ріжниця хіба в віку. Але тенденція до постійного пересування на право, поміняючи в "соціалістично-революційній" партії дає заперуку, що класів і вона опинилася на тій палозині, на якій тепер стоїть їх колишній заслужений вождь др. Данзіловч. Наклепи "ма-лопольських соціалістичних радикалів" на "Світло" і випадки проти нього не захистять допри мас до нашого часопису, котрий ясно й отверто виступає в обороні селянських і робітничих класових інтересів."

Пригляньтесь писанині українських патріотичних газет в Канаді, а побачите, що вони є рідні сестри отих українських "ма-лопольських" газет в Галичині.

З НАГОДИ РАТИФІКАЦІЇ.

З нагоди ратифікації льокарських договорів польським союмом у Варшаві, на одному з засідань союму виступив з промовою український посол Павло Васильчук. Цю промову вмістив львівське "Діло" з 9. березня, звідки ми й наводимо цей коротенький цитат. Ось що сказав там між иншим П. Васильчук:

"Тому ми в нинішньому дні, з нагоди ратифікації льокарських договорів, того буйм-то виступаю нової доби в Європі, — апелюємо з цієї трибуни до всіх цивілізованих народів, до високої Ліги Націй, до світової опінії людської науки і культури, щоб в ім'я пошуктя справедливості й культурних

принципів вглянули в відносини, що панують на українських землях у Польщі. Завваємо, що національна політична, релігійна і господарська нетерпелівість в Польщі перешкоджає режім царської Росії у відношенні до Польків. Домагаємось приновлення до нас права самовизначення, бажаного від нього незалежного життя задля мирної співпраці з культурними народами."

Кажуть, що українські патріоти в Вінніпегу, перерахували що промову українського націоналістичного посла в польському союмі, задумують скликати в Вінніпегу конференцію, спільно з своїми польськими союзниками й спільно з ними запропелувати перед культурним світом проти цієї промови Васильчука, бо вона противиться українсько-польській угоді в Вінніпегу з минулого листопаду. Газетар.

ОБЕДНАННЯ ПОЛЬСЬКИХ МОНАРХІСТІВ В ОДНУ ОРГАНІЗАЦІЮ.

Варшавський монархістичний табор обєднався з познанською монархістичною організацією в одно тіло п. н. "Зелене монархістув польських". На чолі верховної влади став В. Немоевскі, його заступниками генерал Рашевскі і проф. Ш. Дзержовскі, натомість головою головної управи став посол Ст. Домбровскі. До головної управи входить ще один генерал, а то Довбур-Мусніскі і ще один професор в особі проф. Лісовського. До головної управи ввійшли члени партії Х. Н.

Отже Хієна стала на монархістичну платформу і прийняла на засіданні начальної ради партії в суботу 27. лютого між иншим ось таку постанову:

Для закріплення одностайности та рівновіги в державному устрою необхідне для становлення голови держави за-певнення сталости, значення та поваги. На кішці шляху, що веде до тієї мети, в державі з таким складом населення, як Польща і в такому географічному положенні, як вона, видіє потреба та існує можливість в міру того, як скріпляються дійсні обставини і помітні настрої суспільности в тому напрямі, при-вернути як тривалий і від по-

літичних спорів незалежний чинник: ділічну владу короля в навазаних до вказівок конституції 3. травня. Поважамо, творчому і легальному розвитку тієї думки наша партія буде активно допомагати. Польський монархізм консолідується і численно скріплюється. Завдяки хієні монархісти відразу стали твердою ногою в польських законодавчих установах.

ТЕРМІНОЛЬОГІЧНІ СЛОВНИКИ НА УКРАЇНІ.

Природний відділ інституту Української Наукової Мови зібрав вже 450 карток термінольогічного словника з усіх галузів природознавства. До тепер видано вже термінольогічний фізичний, геологічний, хемічний, математичний та анатомічний словники. Готуються до друку словники зоологічний, медичний, метеорологічний та інші.

Значні асигнування, відпущені інституту цього року, дадуть змогу виконати до терміну завдання в справі випуску потрібних термінольогічних словників.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

НА ПЛЕНУМІ ПОШИРЕНОГО ВИКОНКОМУ КОМІТЕТУ.

(Загальні дискусії після доповіді тов. Зіновева.)

ПРОМОВА ТОВА. СЕМАРА (Франція).

Тов. Семар з'являється про солідарність французької делегації з тезами Зіновева. В питанні про тактику єдиного фронту французька делегація згідна з Зіновевим, однак, істотним є його твердження, що ніби-то французька партія поставила попередньою умовою спільного виступу з соціалістами проти війни в Марокко гасло перетворення колоніальної війни у війну громадянську, що було б звичайним повторенням гасла, висунутого колись самими французькими соціалістами.

Що до інших умов, а саме братання з Ріфами та звільнення колоній, то французька компартія справді поставила їх, зробивши цим самим велику помилку. Партія повинна вміти розрізнити основну програму та безпосередні вимоги. Остання партійна конференція випадала помилку партії в царині тактики єдиного фронту. Помилковою була недооцінка значіння роботи в профсоюзних і формулювання тих гасел, що лишилися незрозумілими масам.

Від часу конференції ми маємо значні успіхи у вживанні тактики єдиного фронту. Розвиток партії спростує різкі сумні передбачення правих. Партія нараховує нині 60 тисяч членів і поповнюється також добрим селянським елементом, як це доказав елізетський селянський з'їзд. Проведений партією загальний страйк протесту проти війни в Марокко є першим політичним страйком у Франції. Крім лівого й правого ухвалів, є ще деякі платані центристські голови, що вимагають вільної дискусії з притягненням прихильників Суваріна та Русмера. Ця течія практично означає ліквідацію партії і, тому, партія, як найенергійніше боротиметься проти нього, здійснюючи справжній демократичний централізм у більшовицькому дусі, лишаючись дисциплінованою секцією Комінтерну.

ПРОМОВА ТОВА. БОРДІГО (Італія).

Слідуючим промовляв ірландський лівий крильців в Італії, тов. Бордіго.

Бордіго заявляє, що підсумки більшовицької закордонної партії слід вважати за несприятливі. Всесююзна Комуністична Партія, як і раніш, анішається єдиною переможною партією Комінтерну. Не можна, звичайно, заперечувати значіння досвіду Жовтневої революції для західних комуністичних партій, але ті проблеми, що

стоять перед ними, не вичерпуються історичною схемою ВКП, скільки російському пролетаріатові не довелось мати справи з справжньою сучасною буржуазною державою.

В галузі теоретичній — лівінська спадщина має все необхідне для західних партій, але в галузі практичній завдання західних партій не вичерпуються досвідом російської революції. Далі промовець вважає будову західних партій на основі фабрично-заводських ячеек за неможливе, бо ячейки, на його думку, нездатні дискутувати по серйозних політичних питаннях. Крім того, користуючись фашистською мліцією Італії, буржуазія легше розбиває ячейки, ніж партійні організації, збудовані за територіальним принципом. Далі тов. Бордіго заперече проти "механічного вживання партійної дисципліни". Звичайно партія мусять лишитися об'єднаною, але цієї мети не можна досягти натиском згори (охлди з лав італійської делегації: "А що ти говориш, коли був провідирем партії?")

Завдання комуністичної партії, на думку тов. Бордіго, полягає не в маневрах та обходах, а в лобовому ударі по класовому ворогові. Наприкінці тов. Бордіго заявляє про необхідність перегляду всієї внутріпартійної системи Комінтерну. Як що добір партійних провідирів буде правильним, як що дозволено буде продискутувати до кінця всі основні проблеми, то Комінтерн буде гарантований від усяких небезпек і поведе пролетаріат до перемоги.

ПРОМОВА ТОВА. ВАРГІ.

Міжнародне становище ніколи не було таким складним, як нині. Всього світу можна поділити нині на чотири найголовніші частини. По-перше, ту, що перебуває поза капіталістичним суспільством і йде вгору, по-друге, американський континент, що теж іде догрізною лінією, але на капіталістичній основі. Все міжнародне становище показує, що відбувається певна поляризація сил навколо цих двох центрів. Усі революційні сили мобілізуються навколо С.Р.С.Р., всі контрреволюційні — навколо американської буржуазії. По-третє ми маємо Азію та північно-африканські колоніальні країни, де поширюється революційний рух. Нарешті, по четверте, ми маємо Європу, де особливо почувається розклад капіталізму. 1925 рік приніс певний успіх стабілізації капіталізму; Однак, один рік є за надто короткий час для того,

щоб встановити, чи ця стабілізація є прогресивним процесом, чи лише коротким епізодом загального розкладу буржуазії. Стабілізація відбувається за рахунок погіршення становища робітників по всій Європі: це важко підкреслити, бо революціонізування мас залежить не від абсолютного стану життєвого рівня, а від динаміки умов життя.

Причини, що роблять капіталізм нездатним поліпшити матеріальний рівень широких мас, є такі: втрата Європою переважного становища всесвітньої фабрики, зменшення колоніальних надприбутків, неможливість забезпечення конкуренції з Америкою на європейських ринках. Разом з цим слід відзначити, що роль культурування робітничої аристократії перейшла від Англії до Америки. Капіталізм намагається забезпечити себе відступу пролетаріату трома способами: капіталістичним державним апаратом, дрібною буржуазією та селянством, і нарешті соціал-демократією. Остання — авангардом буржуазії в робітничій класі, тому перш за все ми мусямо вести проти неї боротьбу. Загалом, соціал-демократи є ще великою силою й мають значний вплив на робітничий клас. Вони надзвичайно гнучкі в обороні буржуазного суспільства й вміють пристосовуватися до становища кожної країни. Однак, наша боротьба проти соціал-демократії полугується об'єктивними тенденціями розвитку капіталізму й нездатністю останнього забезпечити робітничий клас вищою матеріальною рівень.

Важливим завданням Комінтерну в тих країнах, де компартії не користуються легальними можливостями, приступити до легальної комуністичної роботи, до утворення масового руху. Наприкінці тов. Варга заявляє, що Шолем несправді тлумачить його погляд про перспективи розвитку революції. Він не знаєд ту "дрібноцю", що цей погляд було формульовано, щоб спростувати перспективи соціал-демократії.

ПРАВО АВТОРСЬКОЇ ВЛАСНОСТІ.

Право авторської власності Енгельса, Олександра Діма (Сихра), Густава Фрайтага і Сакер-Масоха, що померли перед 30 роками, в 1895 р., вигасло. Від тепер їх твори є власністю загальної нащадки цих письменників не мають ніякого права до гонорарів за передруки чи перекази з проданих творів внаслідок згаданих письменників.

Всесююзна Академія Наук командирує на міжнародній ботанічний конгрес академіка Фомина.

Всесююзна Академія Наук командирує на міжнародній ботанічний конгрес академіка Фомина.

3 ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

ДОБРИЙ ПРИМІР.

До цього часу виглядало дуже погано. Гурток товаришів і товаришок було неможливо. Зімово на сцені, літом в лісі на пікніках.

Все одні й ті самі. Ми нічого не користуємося організацією. Говорили мраз товариші й товаришки. Все нема часу, все не стає. Товариші й товаришки вчаться, а ми й газети не маємо часу перечитати.

На зборах обговорюють перепродаження пресової кампанії, пікніків.

Вибірають комітети. Вносьть тих самих, що й попередньо.

Вони вже знають, як те все перевести, — шептали членкині.

А ті, що "знають, як те все перевести", мовчать. Вони вже звикли. Деякі й не знають вже, до яких комітетів вони належать, бо тяжко затямити всіх.

Пригадують собі лише на зборах, як їх чинуть, що той, а той комітет "не виповнив як слід своєї роботи".

Але вони не протривають, бо вже звикли.

Комітет до перепродаження травцевої кампанії в користь нашої преси, вже сформований! — проголосив голова.

А зараз мається вибрати пікніковий комітет, — додав він.

Вносьть тих самих і скоро замикатиме номінацію.

— Хто за тим, аби замкнути номінацію?

Всі піднесли руки.

— Отже вишли всі через аклямацію! — проголосив голова.

ТАЄМНИЦІ ПУЛЬСАЦІЇ СЕРЦЯ.

Нобелівський лауреат, видатний американський вчений Алексис Каррел ще в 1913 році вирізав клапті курячого серця і поклав його в хемічний, так званий рінгер-локсовський розчин. І ось уже 13 років, як цей клаптик серця "живе", він увесь час пульсує, ніби-то б'ється серце живої тварини. Більше того: цей клаптик тканини швидко росте, майже вдвічі збільшується на протяжці одної доби. Коли-б Каррел не обрізував що раз цієї тканини, то протягом 13 років вона вирости-б розміром до площі Нью Йорку. Процес цього зросту навіть зафіксовано кіноматографічно.

Ще цікавіші досліди голландського біолога, професора утрехтського університету Зватермакера, що поставив собі за мету знайти причину невинної пульсації серця живого організму. Після довгої низки дослідів він прийшов до висновку, що причина пульсації полягає в розпаді радіоактивних елементів.

Відома річ, що наша кров

3 поля науки і техніки

ТАЄМНИЦІ ПУЛЬСАЦІЇ СЕРЦЯ.

Нобелівський лауреат, видатний американський вчений Алексис Каррел ще в 1913 році вирізав клапті курячого серця і поклав його в хемічний, так званий рінгер-локсовський розчин. І ось уже 13 років, як цей клаптик серця "живе", він увесь час пульсує, ніби-то б'ється серце живої тварини. Більше того: цей клаптик тканини швидко росте, майже вдвічі збільшується на протяжці одної доби. Коли-б Каррел не обрізував що раз цієї тканини, то протягом 13 років вона вирости-б розміром до площі Нью Йорку. Процес цього зросту навіть зафіксовано кіноматографічно.

Ще цікавіші досліди голландського біолога, професора утрехтського університету Зватермакера, що поставив собі за мету знайти причину невинної пульсації серця живого організму. Після довгої низки дослідів він прийшов до висновку, що причина пульсації полягає в розпаді радіоактивних елементів.

Відома річ, що наша кров

у дуже незначним розчині має ті самі метали, що й морська вода. Серед цих металів лише один калій відзначається радіоактивністю, себ-то розпадається й посиляє задалован від'ємною електрикою електронів атома т. зв. бета-проміння. Внаслідок найдотепніших спроб Зватермакер зупинився на думці, що саме роспад калія й регулює пульсацію серця. Він обчислив, що з 8 триліонів атомів калія, які має в своїй крові жаба, що-хвилини розкладається один атом і що четверту хвилину жабає серце підлягає впливові радіоактивного промінювання. Людський організм містить у собі біля 650 триліонів атомів калія, з них приблизно 80 тисяч розпадається що хвилини, і цей роспад є причиною невинного руху нашого серця, а саме бета-проміння керує пульсацією серця.

Таким чином одвоєвана у природі ще одна "загадка життя". Ця нова теорія видатного біолога сучасності збудована на довгочасних наукових дослідах і відкриває фантастичні перспективи.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ У ЛЬВОВІ.

Політична поліція вислідила, що на терені Львова та на Волині діє таємна комуністична організація, філія Міжнародної Організації Допомоги Революціонерам. Завданням організації є нести поміч революціонерам і опіка над політичними в'язнями. В Галичині організація називала себе "Червоною поміч Зах. України", займалася агітацією в проф. союзах, між безробітними й академіками.

Поліція дізналася про склад львівського відділу й місце сходін. В мешканні приватного урядовця Брікнера при вул. Фірманській 7, арештували цілу президію організації підчас наради. Крім Брікнера арештували студ. філ. Івана Ваньуха, котрий мешкав у Французькому Готелі при Марійській площі. Крім того арештували Макса Бергера прив. ур. і Пилипа Шишку студ. філ. Арештованих Пос. Забавку й Ір. Адлера увільнено з браку доказів. Рівночасно перевели ревізію в приватних мешканнях і забрали листи від політичних в'язнів із Баторія, Бригдок, із Вронок (Познанщина). В Капцеларії організації найшли листочки і комуністичні брошури, кийські і харківські часописи та статистичні вкази родин політичних в'язнів, що діставали підмогу з організації.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ ПОДІЛ УКРАЇНИ.

По знесенню губерній, Радянська Україна поділена тепер на 41 округів, 630 районів і 10,535 сільських рад (сільрад). Сільрад національних меншостей є на Радянській Україні 397. З них 130 німецьких, 90 російських, 66 польських, 33-жидівських, 28 болгарських, 27 грецьких, 13 чеських, 9 молдавських і 1 білоруська.

НАРОДНЕ НАВЧАННЯ.

На всесююському з'їзді пролетарського студентства в Харкові виступав з докладом про стан народньої освіти на Україні заст. нар. комісар освіти Ріппо. Він підчеркнув досягнення в тій області за минулий рік, а саме: введення загального обов'язкового навчання дітей, поширення сітки шкіл. Зараз в школах України вчиться понад 2 мільони дітей. Учительство працює активно. Що до високих шкіл, то підчеркнув важке матеріальне положення. На 33 тисячі студентів, стипендії одержує 19 тисяч.

На 1. вересня 1925 року було в Києві всього 250 радіо-установок, а на 1. березня 1926 року було вже 1,600 радіо-установок.

ЛЕНІН В ЖОВТНЕВІЙ РЕВОЛЮЦІЇ.

(За редакцією В. Чубаря.)

(Продовження.)

Гумор Леніна-промовця остільки-ж простий, як і всі інші його заходи, як-що тут можна говорити про заходи. Ні самоцінного дотепу, ні чого більш гострослів'я в промовах Леніна нема, а є жарт, соковитий, приступний для маси, в повному розумінні народній. Як-що в політичних обставинах нема нічого занадто трівожного, як-що аудиторія в більшості "своя", тоді промовець не від того, щоб між іншим "пошуктутати". Аудиторія вадно приймає лукаво-простецьке прислів'я, добродивно-безжалісний характеристку, почувачки, що й це не так собі, не для одного лише красного сленка, а все для тієї-ж мети.

Коли промовець вживає жартів, тоді більше виступає нижня частина обличчя, особливо уста, що вміють так заразно сміятися. Риси чола й черепу наче помякшуються, око, переставши свердлати, весело світиться, зміцнюється карватість, напруження бадьорої думки замінюється життєрадістю, веселістю.

В промовах Леніна, так само як у всіх його роботах, головна риса — досягти мети. Промовець не промову будувати, а веде до певного висновку. Він підходить до своїх слухачів по різному — і пояснює, і переконуює, і усораджує,

і шуктує, і переконуює, і знову пояснює. Те, що об'єднує його промову, це не формальний план, ясна ціль, суворо накреслена практична мета, що повинна стрілою увійти в свідомість аудиторії. Її підлягає й його гумор. Шукта його утилітарна. Яскраве словечко має своє практичне призначення — підтовхнути одних, затримати інших. Тут і "хвостизм", і "переднишкі", і "змичка", і "драчка", і "комчанство", й десятки інших, що залишаються на-вік. Раніш ніж добратися до такого словечка, промовець робить кілька код, ніби-то відшукуючи потрібну точку. Знайшовши, наставляє гвіздок, і примиривши як слід оком, з розмаху вдаряє молотком — раз, в друге, в третє, в десятє, аж поки гвіздок не ввійде як слід, так що навіть важко його витягти, коли вже він більш непотрібний. Тоді Ленінові доведеться з присильям постукаючи по цьому гвіздуку праворуч та ліворуч, щоб розхитати його й, витягнувши, кинути до архіву, на превеликий жаль тих, хто до цього гвіздка звик.

Але ось промова надходить до кінця. Висновки зроблено, закріплено. Промовець має вигляд робітника, що стомився, але справу свою виконав. По голому черепу, що на йому видно краплини поту, він час від часу проводить рукою. Голос звучить без напруження, наче догоряє багаття. Але не треба чекати того закінчуючого промову фіналу, що без нього, здається, не можна зійти з трибуни. Іншим не можна, а Ленінові можна. В нього промовничького закінчення промови нема: він закінчує промову й ставить кропку. "Як-що зрозуміємо, як-що зробимо, — тоді запевне переможемо", — часто-густо цим реченням він закінчує. Або: "Ось чого треба прагнути — не на словах, а на ділі". А іноді й ще простіше: "Ось все, що я хотів вам сказати" — ото й все. І такий кінець, що вповні відповідає природі ленінського красномовства, природі самого Леніна, зовсім не розхолоджує аудиторію. Навпаки, саме після цього "неефективного" закінчення, "сірого" закінчення, вона ніби-то знову, одним вибухом виголосити охоплює все, що Ленін дав їй в своїй промові, і починає вадно й шалено плескати.

А промовець, підхопивши де-які свої папірці, швидко тікає з трибуни, щоб уникнути неминучого. Голову його злегка витягнуто в плечі, підборіддям вниз, очі сховалися під бровами, вуса стирчать ніби-то сердито над верхньою губою, що незадовольно п'яналися. Лемонт оплесків зростає, кидаючи хвилю на хвилю. "Хай живе... Ленін... Провідир... Ліч...". Ось помітно в світлі електричних ламп повторює друге слово; з усіх боків його скриваві недостормані хвилі. І коли, здавалося, вир захвату досяг вже найбільшої шаленості, — раптом кризь галас і оплески чийсь молодий, напружений, шалений і жагучий голос, наче сирена, що прорізає хвилі: "Хай живе Ліч!" І звідкись-то, з найглибшої глибини, любови й солідарності, захоплення, підноситься вже грізний цидьоним спільний нероздільний клич, що від нього дрожать стелі: "Хай живе Ліч!"

ЖОВТНЕВІ ДНІ.

(Сповіді Т. Шліхтера.)

Одержав листа з Петербургу: "Товаришеві Шліхтеру. Дорогий товаришу, страшенно лаю вас і всі лаємо вас. Не можна відтати й вагати в такі хвилини, не можна дезертирувати. Він потрібні як комісар земельних справ і повинні прийти сюди зароз-ж. Лаємо вас дуже за відтгування. До швидкого побачення. Ваш Ленін".

Я читав та перечитував цього листа й зростає трівога, що в Петерсі коїться щось кепське. В цьому коротенькому листі історія зберегла нам пам'ять тих душевних переживань, що ними був охоплений за тих часів Ленін. Я не почував за собою жадної хвилини вагань або дезертирства. І однак, Ленін підозривав мене в тому й у другому... Чому? Де шукати підстав до цього? Відповідь дає справка про той сумний випадок, який сківся в наших партійних керуючих органах в перші дні після Жовтневої перемоги в Петербурзі: "Ось витяг з офіційного документу: "Бюлетень ЦК РСДРП більшовиків. Листопад 1917 року; число 7. ВІВК більшістю 34 проти 22 прийняв резолюцію Леніна й Троцького проти волі друку. Народні комісари (Ногін, Риков, Мілютин, Теодорович, Рязанов, Дербішов склали з себе обов'язки Народних Комісарів. Комісар Шляпников, предидуючий до загальної оцінки політичного моменту, вважає за неможливе скласти з себе відповідальність та обов'язки. Каменев, Риков, Мілютин, Зіновев та Ногін вишли зі складу ЦК більшовиків".

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ
найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно вишла з друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайомі, то поспішайте купити, а буде мати користь книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечеитаєте її. Це доволі повість з воєнних часів в Галичині і життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечеитаєте до кінця.

Письменик М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви рівночасно багато вчите і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладка з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПИТИ А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВІСЬЮДНОСТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.

Вискалюється книжка за попереднім надісланим грошем. ЦІНА 50 ЦЕНТИВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилає на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

НУЖДА СЕРЕД ЕМІГРАНТІВ.

Едмонтон, Алта.

Коли заглянеш на сторінку української жовтої преси, то побачиш там багато агітації за спровадженням своєї рідної, сусідів і знайомих до Канади, мовляв, тут багато землі, тут рай. А тимчасом українське селянське слово в Галечині виграє свою рідну землю, а тут не набуде її, бо не має для неї засобів і чим обробляти.

І справді, коли читав таке, зараз собі наважувався питати: з ким ти внавоє добила торг, щоб провадити свій народ, не звертаючи уваги, чи народна справа терпить на цю чи ні? Чи з Сибіром, чи з польською шляхтою?

Відповідь може бути така, що з одними і з другими.

В Галечині ці панове, помагати польській шляхті (як це подає львівське "Діло"): усунути частину нашого селянства з рідної землі, щоб зменшити земельний голод і зробити місце для колоністів — та друга, перспектива еміграції і допомоги в ній, щоб зарплати наше селянство до свого партійного (пепесівського) вола.

В Канаді знову, щоб знизити заробітну платню робітникам, яка й так була низька, що заведе вистарало на мізерний прожиток.

От зараз в Едмонтоні повно безробітних, міська рада до ведення годування кілька соток безробітних, ще й тепер декотрі дають допомогу, а тут кожного дня потяг привозить по кілька соток емігрантів.

Пару тижнів тому назад радні міста Едмонтону були за спровадженням емігрантів, розмовляли який то буде рух, а тепер, дня 23 березня та сама міська рада ось послухайте, що каже на своїй засіданні. Воно ухвалила резолюцію, в якій пропонує проти спровадження до Едмонтону такої великої кількості емігрантів, бо в Едмонтоні міська рада робітників сидить без роботи, яких міська рада внавоє за останні два місяці \$19,558 допомог. Прибуваючі емігранти не мають праці, ні позаяки міська рада боїться, що її прийде іх годувати. Задіявши компанію вже використовують таке положення на емігрантів і діють їм лише по 20 центів на годину. Але й цього для всіх нема.

В Едмонтоні іміграційний будинок малий і нема де помістити більше число емігрантів. Отож, переночують ніч дві і їх вигонять, бо на іх місце прибуває свіже число емігрантів.

Емігранти ходять вулицями голодні, не маючи де голови прикрити, в роспуці, проклинають ту годину, в котрій вони родилися на світ. Багато приходять до Укр.-Робітничого Дому й просять, щоб дали їм що з'їсти, артувати від голоду, а тут біда, бо місяці робітників теж без роботи.

Були й такі, що й випровадили на роботу, позайбрали від емігрантів по останні 2 долари на потяг та коли при-

не може, я не добу сидіти й чекати, а ще інший каже — я свою ролю й так знаю. От лише підводилося на "шов". А відтак на ділі, то показується, що не знає і через те деякі спляч, як і гурти випали слабо. Так само слід тут згадати, що немало прихисав до цього представлення і Іван Вагнер. Він зробив з аматорами чотири проби і одну генеральну, а так само прийшов покарактеризував аматорів. Драмгурток склав до його праці ширшу подяку.

Робкор.

СВЯТКУВАННЯ РІЧНИЦІ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

Савт Поркюпайн, Онт.

Український і філіпський відділи спільно відсвяткували 55-ті роковини Паризької Комуні 21 березня ц. р. День був дуже гарний, була тепла погода проте публіки було мало, що було проголошено на підписуваннях коли було обходиться річницю Паризької Комуні. З промовами виступили місцеві товариші в українській і філіпській мові, а в англійській промовляв т. Стейн, а в французькій товариш Стейн. Товариші більше про молодих комуністів та дітей, на жаль розділи було дуже мало. Ті родичі, що були під час промови товаришів, думаю, що скористали багато і знати чого потрібно для їх дітей, а ті, що сиділи дома багато втрапили.

Програма була багата, товариші старались віддати цей концерт-свято як найкраще.

Виваю всі українські робітники, щоб не обминали в майбутньому подібних нагод, де багато можна нажити.

Робкор.

"ПОВЕРНУВ ІЗ СИБІРУ".

Содборн, Онт.

В п'ятницю, 19 березня ц. р. Драмгурток при відділі ТУРФДМ в Содборні виставив драму п. н. "Повернув із Сибіру". Вистави під розвагу такі сили, які виступали в грі, а то робітники з майнів, сматрів і залізних доріг, то можна сказати, що представлення вийшло не зле. Аматори в більших ролях виявлялися вдоволяючо. Степан знав свою ролю дуже добре на пам'ять і не чекав на сфальсера щоб підказував, а грав добре, однак в першій дії, коли повертається із Сибіру, вкрадається, дісами обдертий, зморозжений голодом, надібує Дмитрову чумарку і находить в ній булбуні, що лише один разочок укусив, як припало Дмитра. Але не вина тут Стефанова, а Дмитрова. Дмитро не надавав до своєї ролю, однак ставився її відарити найкраще. Максим відграв свою ролю дуже добре. В першій частині виступав товариш перший раз на сцену і відграв дуже добре. Що до старшого і другаго селянина, то довести, що корольський ролі, а в іх тих не знали на пам'ять. Що до жінок, то на перше місце заслужила собі Марина, свою ролю виконала дуже добре напам'ять і виконувала рухи. З її гри присутні були вдоволені. Мотря, мати Марини, була досить відповідна до своєї ролю як з бесідою, так і рухами і відіграла добре. Явдох — то нема вже що й казати, неначе вроджена до тої ролю, відіграла добре. Уляна старалася відіграти свою ролю якнайліпше, але на перешкод була одна причина, а це, треба було вивчити трохи ліпше свою ролю на пам'ять. А тепер дещо хіба про гурти та співи. Вже нема нічого гіршого до виконання, як гурти. Режисер проголошує, що проби відбуваються той і той, а аматори кажуть: я того дня

"ПРОВІТА МІЖ ПАНАМИ".

Рембрандт, Ман.

Часто мені приходило бачити між людьми, що один другого кличуть паном. Згодом і до організації, в якій членами були самі фермери і лише два-три панки і ті більш доздавали з міста час від часу. Читав я також іх часописи. Все я чув між ними якусь відраду до робітників. А в газеті їх то тільки й бачив залуку на робітників, на більшовиків, що вони сьвіт їм такі. Мене також ті панки кликали паном, хоч сам я нік не знав, чому то я пан, бо над ніким не панував, а навіть сам над собою.

Був я одного разу в Вінніпегу і зайшов до Укр. Роб. Дому попитати на тих страшних більшовиків. І дуже здивувався, коли побачив, що вони далеко привітніші до мене, чим ті, що кликали мене паном. Головно не бачив я там річниць між редакторами а складками та взагалі робітниками. Всі однаково між собою говорили, ніхто одного кляк товаришом. На мене це дуже гарно подідало. Чому, думаю собі, не завести нам цього на фермах?

Надивившись на ці ти товариські відносини в Вінніпегу, я рішив обов'язково організувати таку дієву товаришарську організацію на фермах. Як надумав, так і зробив. Повернувшись до дому, зібрався нас шість тридцять, були між нами старші й молоді і створили ми організацію. Хоч привітання ми не мали, то зібрався в школу, там часами грали представлення. Фермери до нас горювали, забули за "панство", бо тоді не вродило, а до того ще й мороз зморозив зблизка.

Відіграли ми драму "Як світ пішов до гори ногами", потім ту саму драму відіграли в Народному Домі в Силвер, Ман. Кажу-ж, коло фермерів була тоді біда, їм дійсно світ перевертався до гори ногами, хоч було кидати фарму і втікати на другий світ. Порадився ми й рішили збудувати власний будинок. Мозаць на ділі розізналися до роботи, а на останню з'їхалися. Хотів вже ми братися до будови, але показався німакше. Фермери того року (минулого діла) вродив хліб і мороз не зморозив, знову почали фермери кидати себе панами, а коли до них доїхав до Вінніпегу кілька раз панок ("тагімент"), то вони стали консервативами. Справу будови доми привисли до заплітання. Мало того, нашому товариству не дозволили сходити в школу. Казали, що коли в англійській школі вчать по англійськи, а ми будемо вчитися по українськи, то наробиється хаосу. Дійшло до того, що молоді хотіли сходити і вчитися, але батьки не дозволяли.

Так і не дали нам розвиватися та освідматися. Але часом такі корити піти десь. Тож одного разу пішов я в сусідню місцевість, до товариства, в якому себе кличуть панами. Драмгурток же з іншої місцевості грав там комедію "Червона свитка". Відіграли комедію й зчинилися в салі метушня. Чую тільки: "Панове, панове, що робите?" Дивлюся, а то один з тих "панов" вже без аматора. Дав бачу, який старший чоловік зі сцени догортає кмінь до якогось хлопця, а потім сам кмінь кохука та, навтічка. Далі голова вхопив лампу і також побіг. Бачу, вже й поплив стовп в дверях, а я кажуся "пан" і його ломаю, аж той зникся. Далі нічого вже не можна було розібрати, бо стало темно в салі. Жінки кричали, вікона здвонили, всі свистали і дехто з "панів" ойкак. Тимчасом пізніше гурт людей став перед стовком і платив гурт. Одним товаришом же й вікона вийшли.

Отaku то "народну просвіту" бачив я між ними, що кличуть себе панами. Більше я між них не піду, хіба зазаволю собі паншира. І ці самі люди накликаються на більшовиків.

Фармерський син.

БІЛЬШЕ ТАКТУ, ТОВАРИШІ!

Порт Артур, Онт.

У вівторок, дня 9 березня, відбувалося тут засідання заряду відділу Жін. Секції в У.Р.Д. в Порт Артурі, на котрім жінки мали обговорювати справу роботи в організації. Жінки почали своє засідання і почали розпріяти свою роботу і через засідання одна членкиня, що мала ролю з пару речень в представленнях, заговорилася пару минут, бо мала дещо до пологдження. Одночасно деякі однинці, тільки що прийшовши з дому на пробу, почали кричати: "Теї, жінки, що ви там робите, що ви там добро зумієте урядити, ідіть сюди на пробу, будете там дурниці говорити!"

Віконали я мав нагоду бачити, як жінки пологдили свої негоди, ідіть гарно поступили вперед. Жінки в нас почали шире провадити до організації і тепер серед них помітно солідарність і активність. Тому я вважаю за цілком негатовне таке відношення, на яке дозволяють собі деякі товариші. Я думаю, що як тільки жінки будуть старатися, то й вони шось гарного зроблять. Також не можна з ними розмири раз давати, а відтак відіграти Товариші, вже раз треба зменшити своє власне "я" і взяти слово "ми" і не сердитися на жінок й не казати, що вони нічого не врадять, бо це слово обидливе і такий неправдиве. А ще далі скажу, товариші, що замість зневажати жінок треба їм помагати, уважно говорити і направляти їхні помилки.

А не так високочити-ж Пилип з конопель і викричати таке, що жінки розсміє не на місці. Треба спершу поумати, а після говорити.

Робкор.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

Подається до відома всім членам Відділу Робітничого Заповогового Товариства в Вінніпегу, що місячні збори відділу відбуваються в неділю, 4-го квітня ц. р. в годині 2.30 по полудні в салі Укр. Роб. Дому.

А що на програмі нарад зборів є важні справи до вирішення, тому просить всіх членів і членкинь прибути на ці збори в означений час.

Робітників і робітниць, що бажають стати членами Р.З.Т., радо вітаємо.

Секретар-скарбник буде приймати членські місячні вклади від годині 2-ої по полудні. Заряд.

ПРОСЬБА ДО ОДНОСЕЛЬЦІВ СЕЛА ПОПІВЦІ, ПОВІТ ЗАЛІЩИКИ, ГАЛІЧИНА.

Вінніпег, Ман.

Дорогі Односельчане!

Я отримав на днях листа від заряду читальниці, в якому просить нас, односельців, щоб ми помагали їм, побудувати читальню "Прогреси". Ото-ж кожному з нас відомо, як там гаразд в старім краю під панською Польщею і як тяжко там кожному житиється. Тому нашим обов'язком є помагати нашим землякам, як хто може. Я не хочу забирати тут багато місяці тільки закликом, тут прочитає надруковану пошитою просбу, так хай зараз дає, що хто може. Заряд читальниці прибув нам обом тобто мені і Пилипові Бойко, щоб ми записали щось збірок і внасліді її опісля до заряду читальниці.

Також просимо наших земляків із сусідніх сіл, що хто може, хай жертвує. До цього часу жертвували на цю справу Гнат Броніцький \$10.00 і Пилип Бойко \$10.00. Що слядуємо? Гроші просимо слати на слядуючу адресу:

Inae Bronicki,
897 Aberdeen Ave.,
Winnipeg, Man.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Робкор, Ді Пес, Ман. — Дурний на його пашкіль не варто відповідати. Шкода для таких бланів місць в газеті.

Т. С. П., Карайф, Алта. — Ми є тої думки, що слядуючому робітничій місцеві в організації. Якщо та організація не добра, то треба йти і працювати в тому напрямі, щоб зрозуміти її добро.

І. Р., Едмонтон, Алта. — Ви говорите на адресу робітників і фермерів взагалі такі негарні речі, які ви бачили в своїй мандрівці. А ми напевно знаємо, що і в Едмонтоні і серед майнерів на заході є гарні, свідомі люди, мають робітничі організації, провадять гарну громадську працю й самі ведуть приміре життя. Отже не можна ганьбити всіх за те, що є між робітниками п'янки й карторжі.

Робітник, Мус Джо, Саск. — Допишу про одну особу, ми помістимо не можемо не тому, що не годимося з Вами, а тому, що через той допис мусимо втратити роботу деякі товариші.

Допишувачів зі сходу Канади. — "Говорити на згодат буржуй, щоб дали капусті" й не подавати навіть місцевості — не є корисним. Допиш собі в корисним, коли в ному перш всего подається місцевість і говориться ясно, коли, де й що сталося. Тому обидва Ваші дописи поміщені не будуть.

А. П., Едмонтон, Алта. — Допиш про Шевченка до друку не надається. Про Шевченка широко обговорено було у шевченківському числі "У.Р.В."

І. П., Монреал, Кве. — Про "світ" до друку не надається. Пишіть про робітничий рух в Монреалі.

ПОДЯКА ВІДДІЛОВИ ТУРФДМ В ТРАНСКОНА, МАН.

Одним складемо широтоваришарську подяку членам і членкиням українських робітничих організацій ТУРФДМ в Транскона, як також й симпатичним їм організаціям, що так ширі і по товаришарськи вичули нашу втрату і смутку, а також помагали нам матеріально в нашій горю й потреби.

Товариші й товаришарки! Ваші ширі симпатії і товаришарське співчуття по втраті нашої дитини, а також й Ваша матеріальна помага висловили й наших сиріть жалю та недостатку. Нам здається, що ми поділилися з Вами, що Ви самі віддали від нас по частинках цього жалю і недостатку. Тому ще раз ширі дякуємо Вам та бажаємо нашим організаціям якнайкращого розвитку.

Остаємось з Вами на все,
Г. і Ева Сафенюки.

"ХАТА ЗА СЕЛОМ"

Драмгурток при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу приготував в суботу, 3 квітня відіграє прекрасну, життєву драму п. н. "ХАТА ЗА СЕЛОМ".

Драма малює циганський табір та стосунки між циганами а українськими селянами. Через цілу драму проходить любовна історія молодого циганця і селянської дівчини, що закохалися в молодого цигана. Цікаві гуртові сцени циганської й селянської. Циганський табір, циганські співи, костюми. Це є драма, яку ви будете любити. Тож приходьте громадно до Укр. Роб. Дому в Вінніпегу в суботу, 3 квітня 1926 р.

МОЛОДІ ТОВАРИШІ І ТОВАРИШКИ ЧИТАЙТЕ

дуже цікавий часопис "МОЛОДИЙ РОБІТНИК" (Young Worker)

орган Ліги Комуністичної Молоді Канади, що виходить в Торонто на англійській мові раз в місяць.

Передплата: 50 шт. на рік. Подорожне число 5 шт.

Адреса: "THE YOUNG WORKER", Room 301, Turrell Bldg., 95 King Street East, Toronto, Ont.

УЧИТЕЛЬКА МУЗИКИ Марія Кекіш

шлана да лекції-гри на пані, та учить теорії музики. Просить зголошуватися на адресу: 751 Burrows Ave., Telephone J. 5006.

НЕ ОМИНІТЬ ЦЕЇ ДРАМИ!

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ДРАМГУРТОК ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

— відіграє —
В СУБОТУ, 3. КВІТНЯ 1926 РОКУ
В УКР. РОБІТНИЧІЙ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

надзвичайно цікаву драму в 5-ох діях п. н.:

ХАТА ЗА СЕЛОМ

В цій драмі показані живі й правдиві образки з селянського й циганського життя. Перша діла представляє прекрасний український вечір, а під ліском мальовничий табір циганів. В слядуючих діях приходять гарні гуртові сцени селянської молоді. Всі ті дії переплетані гарними співами. Ціла драма збудована на романтичному тлі. Селянська дівчина Настуся й гарна циганочка Азора закохалися в молодого циганського парубка Тумру. Вони обидві красавиці, борються за него між собою. Він обиди ширі кохає. Цигани ненавидять його за те, що він кохає селянську дівчину, а Настуся навіть родина вирікається за те, що вона кохає цигана.

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНА ТИКЕТІВ: 50, 40 І 25 ЦЕНТІВ.

Тикети набувають завчасу: шодня в буфеті Укр. Роб. Дому, а вечерами і в день представлення при касі.

СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТОВ. УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ В ВІННІПЕГУ

— відбувається —
В НЕДІЛЮ, 4. КВІТНЯ 1926 Р.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

ПРОГРАМА БАГАТА І ГАРНА. В КОНЦЕРТІ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ ХОР, МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА І СОЛІСТИ.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ Р.З.Т. В ВЕЛАНД, ОНТ.

Подається до відома всім членам відділу Р.З.Т. ч. 39, в Веланд, Онт., що місячні збори відділу відбуваються в неділю, дня 4 квітня, в год. 2. по полудні в У.Р.Д. (6. вулиця) в Веланд.

Всі члени обов'язково повинні прибути на ці збори на час.

КВАРТАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ІСТ КІЛДОНАН.

Повідомляється всім членам і членкиням відділу Р.З.Т. в Іст Кілдонан, що кварталні збори відділу відбуваються в п'ятницю, дня 2 квітня в годині 1.30 вечером.

Справи є важні до вирішення як теж між іншим відбувається гоосування над резолюцією Р.З.Т. щодо оподаткування по цією винесеному ІІ. конвенцією 50 ц. кожного члена на рік для збудовання притуку для людей старих, калік і дітей-сиріт. Присутність кожного члена і членкинь на цих зборах обов'язкова і в означений час.

Робітників і робітниць, що бажають вписатися в члени Р.З.Т., радо вітаємо.

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету

The WORKER
Офіційний орган Комуністичної Партії Канади.
Передплата на рік виносить \$2.00, на піврік \$1.00.
Зашліть передплату так і ще нині!

Адреса:
THE WORKER,
Room 301, Turrell Bldg.,
95 King St. East,
Toronto, Ont.

ЧИТАЙТЕ! — ЧИТАЙТЕ! УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ

Одиний часопис в Злучених Державах, який в діяльності заступає інтереси працюючого люду. Виходить кожного дня окрім державних свят.

Обов'язком кожного українського робітника є стати передплатником цього часопису. В ній ви знайдете цікаві вісті з цілого світа, як також політично наукові статті, розвілки, дописи і т. п.

Передплата на рік \$9.00.

Пишіть слячас на слядуючу адресу:
UKRAINIAN DAILY NEWS
17 East 3rd St.
New York, N. Y.

ПОШУКУЮ свого брата Григорія Мельничука з села Топорівці, повіт Городенка, Галічина. В Канаді живе від довгого часу і попередно перебував в Того, Саск. Хто знає-би про него, або він сам, прошу зголошуватися на пошту адресу:

Fedor Mochoruk,
P. O. Box 162
Wakaw, Sask.

ДОБРА НАГОДА. На продаж мандола з кейсом, фірма Пісон. Мандола гарантована, коштувала мене в минулому році \$146.00. Продам її зараз таню рою, що знаходиться в прикрий матеріальній положенню. Інтересовані звольте зголошуватися на пошту адресу:

John Olynyuk
Ukr. Labor Temple
Cor. Pritchard & McGregor St.
Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі Стефана Бриндзана (Тодирів), з села Раранча, повіт Чернівець, Буковина. Хто знає-би про него, або він сам, хай зголошиться на пошту адресу:

F. Barendzan,
(40) Hardieville, Alta.

УВАГА, ФАРМЕРІ МОНДЕЙР, ВЕГРЕВИЛ, СМОКИ ЛЕЙК І ОКОЛИЦЬ!

Цим подаємо до відома мешканцям вище згаданих місцевостей і всім дооклицним фермерам, що Провінційний Комітет ТУРФДМ висилає з Едмонтону в коротку об'їзду робітничу дітучу мандолінову оркестру і бесідника, які відіграють слядуючі місцевості і дадуть ряд концертів:

В МОНДЕЙР, АЛТА., у вівторок, 6. квітня, в 8-ій годині вечером, в Українському Фармерському Домі.

В ВЕГРЕВИЛ, АЛТА., в середу, 7. квітня, в 8-ій годині вечером в Даббіс салі.

В СМОКИ ЛЕЙК, АЛТА., в п'ятницю, 9. квітня, в 8-ій годині вечером, в Українському Народному Домі.

Взнаємо українських фермерів усіх тих місцевостей прибути на ці концерти громадно, надуюватися медьольдіними дітучими співами й музикою та послухати промови.

Прочитавши це оголошення, переказуйте своїм сусідам і прибувайте громадно.

ПРОВКОМ ТУРФДМ В ЕДМОНТОНІ.

ДРУГА РІЧНИЦЯ ВІДКРИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ФОРТ ФРАНСЕС, ОНТ.

Повідомляємо всіх робітників і робітниць в Форт Франсес і околиці, що українське організоване робітництво цієї місцевості приготується до святкування

ДРУГОЇ РІЧНИЦІ ВІДКРИТТЯ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ.

Святкування відбувається в такім порядку:

В суботу, 10. квітня, в годині 8-ій вечером Драмспівгурток відіграє драму П. Дудака в 3-ох діях п. н. "ДВІ ЖЕРТВИ ЗА ВІРНУ ЛЮБОВ".

В неділю, 11. квітня, в годині 8-ій вечером віділа Секція Молоді ТУРФДМ відіграє представлення і дасть концерт.

У вівторок, 13. квітня, в годині 8-ій вечером Драмспівгурток відіграє слявну драму М. Ірчаня в 4-ох діях п. н. "РОДИНА ШТ-КАРІВ".

На всьх вище згаданих підприємствах будуть виступати промови, які будуть промовляти на рідній організації темі. Взнаємо місцеві й дооклицне робітництво прийти на всі ці підприємства громадно і разом з нами, організованими робітниками й робітницями відсвяткувати другу річницю існування нашої виступи.

Всі вище згадані підприємства відбуваються в салі Укр. Роб. Дому в Форт Франсес!

Фармерський син.